

6. Η ΟΚΕ κρίνει απαραίτητο όπως, όταν εκπνεύσει η αρχική τριετής περίοδος δοκιμασίας, ενημερωθούν το Κοινοβούλιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για τα αποτελέσματα της παρούσας οδηγίας και ζητηθεί από τα δύο

αυτά όργανα να γνωμοδοτήσουν για μια ενδεχόμενη πρόταση της Επιτροπής που θα έχει ως στόχο να παρατείνει τα αποτελέσματά της ή να την τροποποιεί με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 1989.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alberto MASPRONE

Γνωμοδότηση για

- το σχέδιο κοινής απόφασης του Συμβουλίου και της Επιτροπής που θεσπίζει πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων (POSEIDOM), και
- την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς που διέπει την «εισφορά θαλάσσης» στα υπερπόντια διαμερίσματα⁽¹⁾

(89/C 159/24)

Στις 15 Δεκεμβρίου 1989 το Συμβούλιο αποφάσισε σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας να ζητήσει από την ΟΚΕ να γνωμοδοτήσει για τις παραπάνω αποφάσεις.

Το τμήμα περιφερειακής ανάπτυξης, χωροταξίας και πολεοδομίας στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του με βάση την έκθεση του εισηγητή κ. Della Croce στις 18 Απριλίου 1989.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με μεγάλη πλειοψηφία, στις 26 Απριλίου 1989, κατά την 265η σύνοδο της ολομέλειάς της την ακόλουθη γνωμοδότηση.

I. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΖΕΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (POSEIDOM)

1. Εισαγωγή

1.1. Η πρόταση έχει ως στόχο να καθιερώσει πολυετές πρόγραμμα δράσης που θα πρέπει να εφαρμοσθεί μεταξύ 1ης Ιουλίου 1989 και 31ης Δεκεμβρίου 1992 με σκοπό να επιτρέψει ένα είδος ενσωμάτωσης των υπερπόντιων διαμερισμάτων (ΥΔ-DOM) στην Κοινότητα, να συμβάλει στην αποκατάσταση

της οικονομικής τους καθυστέρησης ενόψει της προοπτικής της εσωτερικής αγοράς, και τέλος να προωθήσει την περιφερειακή συνεργασία.

1.2. Το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει:

- α) τη διατήρηση των κοινοτικών μέτρων που έχουν ήδη υιοθετηθεί·
- β) την υπογράμμιση του ειδικού χαρακτήρα που έχουν τα ΥΔ στις οδηγίες ή μέτρα που θα υιοθετηθούν στους τομείς της εσωτερικής αγοράς, του κοινωνικού χώρου, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, και της προστασίας του περιβάλλοντος·
- γ) ενισχύσεις για την προστασία, μεταποίηση, και εμπορία γεωργικών προϊόντων που δεν καλύπτονται από κοινά μέτρα·
- δ) μέτρα σχετικά με το εμπόριο της μπανάνας·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 53 της 2. 3. 1989, σ. 12.

ε) παρεμβάσεις στο φορολογικό καθεστώς και στις ποσοτώσεις για το ρούμι·

στ) ενέργειες που προορίζονται να αντισταθμίσουν την ειδική γεωγραφική κατάσταση (διευκολύνσεις για την προμήθεια προϊόντων που προορίζονται για την κτηνοτροφία και την ανθρώπινη διατροφή, υποστήριξη ορισμένων γεωργικών προϊόντων, εμπορική ενίσχυση)·

ζ) εξουσιοδότηση στη Γαλλική Δημοκρατία, να παράσχει εθνικές ενισχύσεις στο ζαχαροκάλαμο και στη ζάχαρη που παράγεται από αυτό·

η) παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ) και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων·

θ) περιφερειακή συνεργασία που θα συνίσταται σε διαβουλεύσεις μεταξύ διάφορων κρατών, περιφερειών, και διαμερισμάτων, των δύο γεωγραφικών περιοχών στις οποίες βρίσκονται τα ΥΔ.

1.3. Οι θεμελιώδεις επιλογές στις οποίες βασίζεται η πρόταση πραγματοποιούνται με μια ρεαλιστική προσέγγιση που τοποθετείται σε ίση απόσταση από το κριτήριο «οπτική Ευρώπη» ή από το κριτήριο «οπτική περιφέρεια».

1.4. Νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 227 παράγραφος 2.

1.5. Στην «επεξηγηματική έκθεση» που προηγείται της πρότασης δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη συμπληρωματικότητα, στη συνεργασία και στον προγραμματισμό.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Καταρχήν χρειάζεται να αναγνωρισθεί ότι ένα πρόγραμμα για τη διευκόλυνση της οικονομικής και της γενικότερης ανάπτυξης των ΥΔ είναι σκόπιμο και για το λόγο αυτό η πρόταση, σε γενικές γραμμές, εγκρίνεται. Άλλωστε είναι απαραίτητο ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα ενίσχυσης των DOM δεδομένου ότι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς κινδυνεύει να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία αυτών των περιφερειών αν δε ληφθούν ιδιαίτερα προφυλακτικά μέτρα.

Από την άλλη πλευρά είναι αναγκαίο επίσης να αντιμετωπισθεί το πρόγραμμα στο σύνολό του με την κατάλληλη προσέγγιση και με μεγάλη προσοχή στις ειδικές πτυχές του.

2.2. Σχετικά η ομάδα μελέτης επιστράτη την προσοχή στη γνωμοδότηση του κατήχησε η ΟΚΕ για τα προβλήματα των νησιών στις 2 Ιουλίου 1987, με εισηγητή τον σύμβουλο κ. Βασιλάρα⁽¹⁾.

2.3. Η «επεξηγηματική έκθεση» του σχεδίου, κυρίως στο μέρος που περιλαμβάνεται μεταξύ των σημείων 1 έως 29, είναι ορθή, αξιολογική, και ικανοποιητικά τεκμηριωμένη.

2.4. Η νομική βάση, που ερείδεται αποκλειστικά στο άρθρο 227 παράγραφος 2 της Συνθήκης είναι ελαφρώς αυθαίρετη αλλά είναι η μόνη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

2.5. Η Επιτροπή αντιμετωπίζει το πρόβλημα μόνο από την άποψη της υποανάπτυξης των ΥΔ. Εντούτοις τα προτεινόμενα μέτρα περιορίζονται μόνο στην πρόβλεψη παρεμβάσεων και διευκολύνσεων οικονομικού χαρακτήρα, πολλές από τις οποίες θα μπορούσαν να ενταχθούν στα πλαίσια μιας φυσιολογικής πολιτικής για την περιφερειακή ανάπτυξη.

2.6. Η προσέγγιση της Επιτροπής είναι ακριβώς πολύ περιορισμένη γιατί σ' αυτήν κυριαρχεί η πρόθεση παρέμβασης σε ορισμένα στοιχεία μόνο σχετικά με τις οικονομικές δυσκολίες, ενώ υποτιμώνται αντίθετα, ορισμένες άλλες πολύ σημαντικές αντικειμενικές πτυχές: από μια καθαρά οικονομική σκοπιά τα υπερπόντια διαμερίσματα (ΥΔ) αποτελούν οπωσδήποτε υποανάπτυκτες περιοχές με ακαθάριστο εγχώριο προϊόν πολύ χαμηλότερο από το μέσο της Κοινότητας αλλά όχι κατώτερο από το ΑΕΠ των άλλων μειονεκτικών περιοχών. Σε μια κατάσταση στην οποία οι περιοχές αυτές κατατάσσονται ως προς το ΑΕΠ κατά φθίνουσα τάξη η Γουαδελούπη κατέχει τη 16η θέση, η Réunion τη 18η και η Μαρτινίκα την 28η. Το ΑΕΠ μεγάλου μέρους της Ισπανίας, όλης σχεδόν της Ελλάδας και όλης της Πορτογαλίας είναι κατώτερο από το ΑΕΠ της Γουαδελούπης που αποτελεί το πιο καθυστερημένο διαμέρισμα (ενώ τα στατιστικά στοιχεία της Γουιάνας δεν παρέχουν δυνατότητες σύγκρισης).

Η σύγκριση με τις ανεξάρτητες χώρες που ανήκουν στο ίδιο γεωγραφικό χώρο αποδεικνύει ότι η κατάσταση των υπερπόντιων διαμερισμάτων είναι σαφώς καλύτερη.

Συνεπώς τα προβλήματα της υποανάπτυξης δεν είναι τα μόνα που μπορούν να δικαιολογήσουν την υιοθέτηση ενός προγράμματος όπως το POSEIDOM, έστω και αν για το άρθρο 227, παράγραφος 2, της Συνθήκης της Ρώμης τα υπερπόντια διαμερίσματα αποτελούν τα μόνα αναπόσπαστα τμήματα της Κοινότητας που αναφέρονται ως αντικείμενο ειδικής προσοχής.

2.7. Αντίθετως, σημαντικά στοιχεία είναι η τεράστια απόσταση, η γεωγραφική κατάσταση τους εν μέσω περιοχών του κόσμου που είναι αναπτυσσόμενες και τέλος το τροπικό κλίμα που είναι παράγοντας κινδύνου.

Ακόμη όμως η ανεργία και η υπο-απασχόληση, η δημογραφική εξέλιξη, η άκρα αδυναμία του δευτερογενούς τομέα, η παντελής έλλειψη αποταμιεύσεων, οι ιστορικές συνθήκες, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, η απουσία επαγγελματικών προσόντων, όλα τούτα αποτελούν ένα εξαιρετικά αρνητικό πλαίσιο σε σύγκριση με την κατάσταση της Κοινότητας.

2.8. Για όλους αυτούς τους λόγους, καθίσταται αναγκαία μια επιχείρηση μεγάλης εμβέλειας που ξεπερνά μια απλή πράξη περιφερειακής πολιτικής και προσλαμβάνει ευρύτερο χαρακτήρα που ενσωματώνει τις διάφορες κοινές πολιτικές. Για το σκοπό αυτό η Κοινότητα θα πρέπει να επιλέξει με ποιον τρόπο θα χρησιμοποιηθούν οι περιφέρειες αυτές προκειμένου να ασκηθεί η πολιτιστική της επιρροή στις γεωγραφικές περιοχές εντός των οποίων βρίσκονται.

2.9. Κάθε ειδική παρέμβαση, που μπορεί να προστεθεί σε όσες προβλέπονται από την κοινοτική πολιτική περιφερεια-

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 232 της 31. 8. 1987.

κής ανάπτυξης είναι ανάγκη να προσανατολίζεται προς επενδύσεις στο γεωργικό, βιομηχανικό και εμπορικό τομέα καθώς και σε δραστηριότητες στον τομέα των υπηρεσιών ικανές να τονώσουν και να «παρασύρουν» τις οικονομίες των γειτονικών χωρών. Ο τουρισμός επίσης αξίζει να προσεχθεί ιδιαίτερα, τόσο λόγω των οικονομικών του πτυχών όσο κι εκείνων που αφορούν τις πολιτιστικές σχέσεις. Τα υπερπόντια διαμερίσματα θα αποτελέσουν έτσι πραγματικές ευρωπαϊκές περιφέρειες στις τροπικές περιοχές, προθήκες της τεχνολογίας μας, της παραγωγικής μας ικανότητας και σύνδεσμο μεταξύ της ΕΟΚ και των χωρών της Καραϊβικής, της Νότιας Αμερικής και του Ινδικού Ωκεανού.

2.10. Κατά την εφαρμογή ενός προγράμματος για τα ΥΔ δεν μπορεί να αγνοηθεί η αξιολόγηση των παρεμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν έως σήμερα τόσο από πλευράς Κοινότητας όσο και από πλευράς της Γαλλικής Δημοκρατίας. Η αξία της κρατικής παρέμβασης δεν πρέπει να υποτιμηθεί, διότι επέφερε αξιολόγα πολιτικά αποτελέσματα, επειδή ενσωμάτωσε καλύτερα αυτά τα εδάφη στην εθνική ενότητα.

Ωστόσο τα ΥΔ παραμένουν ακόμη σε μεγάλο βαθμό επιδοτούμενα.

Με σχετική έννοια η αύξηση του ΑΕΠ είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη της μητρόπολης, αυτό όμως κατά μεγάλο μέρος προκύπτει από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις εισοδήματος. Από την άλλη μεριά οι διαφορές σε απόλυτη αξία αυξήθηκαν.

Οι ελλείψεις είναι πιο προφανείς στον παραγωγικό τομέα έστω (παράδειγμα Γουιάνας) και αναφορικά με την περιορισμένη αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

2.11. Η πρόταση προβλέπει τη συστηματική απογραφή των εθνικών ειδικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν για να αποφασισθεί ποιοι τομείς πρέπει να εναρμονισθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 1992 και ποιοι να παραμείνουν αμετάβλητοι ή να προσαρμοσθούν. Η εξέταση των εθνικών μέτρων θα έπρεπε αντιθέτως να γίνεται βάσει του προγράμματος.

2.12. Μολονότι δεν είναι ευχερής η ποιοτική εκτίμηση της κρατικής παρέμβασης στο πλαίσιο των ΥΔ, οι δαπάνες ωστόσο που πραγματοποιήθηκαν διαμέσου του ταμείου Υπερπόντιων Διαμερισμάτων (FIDOM), το οποίο άλλωστε αμφισβητείται λόγω των συγκεντρωτικών του τάσεων, είναι μάλλον περιορισμένες σε σχέση με την κοινοτική παρέμβαση.

2.13. Το πρόγραμμα για τα ΥΔ πρέπει να αποτελείται από ολοκληρωμένα μέτρα στο πλαίσιο των οποίων οι εθνικές και κοινοτικές συνδρομές πρέπει να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και να σέβονται την αρχή της προσθετικότητας. Αν για τις κοινοτικές παρεμβάσεις προβλέπεται η χρήση των διαρθρωτικών ταμείων, το ποσό των οποίων θα διπλασιασθεί, είναι επιθυμητό να διαπλασιάσει το γαλλικό κράτος, από τη μεριά του, το ποσό του FIDOM και των άλλων ενισχύσεων που παρέχει σ'αυτές τις περιφέρειες.

2.14. Το πρόγραμμα για τα ΥΔ απαιτεί τη διεξαγωγή πολυσύνθετων διαβουλεύσεων μεταξύ της Κοινότητας, της Γαλλικής

κής Δημοκρατίας και των τοπικών αρχών των Υπερπόντιων Διαμερισμάτων.

2.15. Το σχέδιο της κοινής απόφασης περιλαμβάνει μια «επεξηγηματική έκθεση» (σημεία 1-86) η οποία είναι λεπτομερής και εμπεριστατωμένη, αλλά δεν εκτίθεται με την απαιτούμενη επάρκεια και πληρότητα στο κείμενο της κοινής απόφασης.

2.16. Σχετικά παρατηρείται ότι η αρχή της συνεργασίας που υπογραμμίζεται στο σημείο 45 δεν βρίσκεται στη συνέχεια αντιστοιχία στο διατακτικό της απόφασης στην οποία αντίθετα έπρεπε να προσδιορισθούν τα θέματα που εμπίπτουν στη διαδικασία συνεννόησης, το ρόλο των κοινωνικών πλευρών, και τις διαδικασίες της ίδιας της συνεννόησης. Οπωσδήποτε όμως στο σχέδιο της κοινής απόφασης είναι αναγκαίο να θεσπισθεί η υποχρέωση συνεννόησης για την κατάρτιση και την εφαρμογή του προγράμματος.

2.17. Οι στόχοι του προγράμματος θα πρέπει να είναι η επαγγελματική κατάρτιση και οι παραγωγικές επενδύσεις στο δευτερογενή τομέα.

Η γεωργία αξίζει, ασφαλώς, ιδιαίτερη προσοχή και επίσης είναι χρήσιμο να υπάρξει ορθολογισμός στον τριτογενή τομέα με ενίσχυση ορισμένων τμημάτων και με ορισμένες διαφοροποιήσεις.

Είναι απαραίτητο, ωστόσο, να αναγνωρισθεί ότι η οικονομία των ΥΔ μπορεί να εκσυγχρονισθεί μόνο μέσω ενός βιομηχανικού παραγωγικού τομέα, αποτελεσματικού και πολύ προωθημένου από τεχνολογική άποψη.

Για το σκοπό αυτό ο εκσυγχρονισμός της οικονομίας των ΥΔ πρέπει να συνεχισθεί αφού ληφθούν ειδικά υπόψη οι κοινωνικές συνέπειες και η ανάγκη να μειωθεί αισθητά το υψηλό ποσοστό ανεργίας.

Χρειάζεται επίσης να αξιολογηθούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στις οικονομίες των γειτονικών χωρών.

2.18. Για την γεωργία και τον τουρισμό μπορεί, και ίσως επιβάλλεται, να προβλεφθούν ορισμένα μέτρα ενίσχυσης, αυτό όμως δεν θα επαρκέσει για να αντιμετωπισθεί ο ανταγωνισμός των γειτονικών χωρών με χαμηλό εργατικό κόστος.

Η δημιουργία σύγχρονων υπηρεσιών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας, μέσω της χρήσης του υπερεπαρκούς ενδογενούς ανθρώπινου υλικού θα μπορούσε να αποτελέσει νικηφόρο στρατηγική. Είναι βέβαιο όμως ότι για να υπάρξει μια παρόμοια οικονομία απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις, διοικητικές ικανότητες και τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα.

2.19. Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα πρέπει να στηριχθεί σε σύγχρονες και αποτελεσματικές δομές στον τομέα των μεταφορών, της έρευνας, των τηλεπικοινωνιών, καθώς και στον κοινωνικό τομέα. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται να προστεθεί ότι είναι αναγκαίο να ανοιχθεί στον ανταγωνισμό ο τομέας των μεταφορών με σκοπό να μειωθεί όσο το δυνατό περισσότερο η επίπτωση του κόστους των μεταφορών στις τιμές προσφοράς των αγαθών που παράγονται

εγγωρίως ή στις τιμές εφοδιασμού εκείνων που εισάγονται. Η διατήρηση των εξαιρέσεων στους ευρωπαϊκούς κανόνες σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές είναι αντίθετη σε μια στρατηγική ανάπτυξης των ΥΔ.

2.20. Όλο το φορολογικό καθεστώς των ΥΔ πρέπει να αναλυθεί προσεκτικά ενόψει μεταρρύθμισης που θα βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- να καταστεί, στα όρια της οικονομικής ωφελείας, συμβιβαστό με τους κοινοτικούς κανόνες,
- να προσανατολισθεί περισσότερο προς την οικονομική ανάπτυξη, τόσο ως προς τη χρήση των εσόδων, όσο και προς τα αποτελέσματά της,
- να υιοθετηθούν διατάξεις ευνοϊκές για επενδυτικές επιχειρήσεις εκ μέρους οικονομικών φορέων ολόκληρης της Κοινότητας.

2.21. Η φορολογία δεν πρέπει με κανένα τρόπο να περιορίσει το βιοτικό επίπεδο στα ΥΔ κυρίως των λιγότερο εύπορων τάξεων.

2.22. Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί τον ειδικό χαρακτήρα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα ΥΔ. Όμως, στο πλαίσιο μιας σωστής περιφερειακής πολιτικής, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι υπάρχουν και αναλογίες με την πραγματικότητα άλλων νησιωτικών περιοχών που είναι απομακρυσμένες από τις χώρες καταγωγής. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θα πρέπει στο πλαίσιο αυτό να καταρτίσει και άλλα προγράμματα (π.χ. για τις Καναρίους Νήσους, την Ceuta, τη Melilla, τη Μαδέρα, τις Αζόρες, η Pantelleria, την Κρήτη, κλπ.).

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Οι παρατηρήσεις γενικού χαρακτήρα που προαναφέρθηκαν αποτελούν το ουσιαστικότερο τμήμα της γνωμοδότησης την οποία πρέπει να προετοιμάσει το τμήμα. Οι παρατηρήσεις αυτές μπορούν εξάλλου να συμπληρωθούν με τις ειδικές παρατηρήσεις επί του κειμένου της πρότασης.

3.2. Οι αιτιολογικές σκέψεις που προηγούνται του κειμένου των άρθρων θα πρέπει να επαναδιατυπωθούν σύμφωνα με όσα περιέχονται στις γενικές παρατηρήσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

3.3. Το άρθρο 1 προβλέπει τη θέσπιση του προγράμματος και επισημαίνει τους γενικούς του στόχους καθώς και τις αρχές επί των οποίων στηρίζεται, χωρίς όμως να διευκρινίζεται το περιεχόμενό τους.

3.4. Στο άρθρο 2 ορίζεται η διάρκεια του προγράμματος η οποία καλύπτει τρία χρόνια και έξι μήνες αρχίζοντας από την 1η Ιουλίου 1989 και τελειώνοντας στις 31 Δεκεμβρίου 1992 (εκτός από ορισμένα μέτρα του προγράμματος που δεν διευκρινίζονται).

Δεδομένου ότι δεν προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά του προγράμματος μοιάζει απίθανο ότι θα καταστεί δυνατή η εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος κατά την προβλεπόμενη ημερομηνία, έστω και αν η απόφαση της Επιτροπής και του Συμβουλίου ληφθεί σύντομα. Οπωσδήποτε η διάρκεια του προγράμματος είναι εξαιρετικά σύντομη για να δοθεί λύση στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ΥΔ.

3.5. Μολονότι το τμήμα εγκρίνει πλήρως τους ειδικούς στόχους τους οποίους επιδιώκει το πρόγραμμα (άρθρο 3) εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ενδείξεων όσον αφορά τα μέσα μέσω των οποίων θα επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί.

Ο συντονισμός και η συγκέντρωση των παρεμβάσεων που προβλέπονται από το εδάφιο β) του άρθρου 3 πρέπει να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με σαφείς διαδικασίες που θα πρέπει να διευκρινισθούν.

Οι τρεις στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 3 πρέπει να επιδιωχθούν αφού ληφθεί υπόψη το ειδικό πλαίσιο του κάθε διαμερίσματος.

Τέλος είναι αναγκαίο να προσδιορισθούν οι προτεραιότητες στα θέματα της οικονομικής ανάπτυξης προσαρμόζοντας ανάλογα τη χρηματοδοτική παρέμβαση.

3.6. Στο άρθρο 6 προβλέπεται η παροχή ενισχύσεων στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία των γεωργικών προϊόντων που δεν καλύπτονται από κοινά μέτρα και για τα οποία το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θα λάβουν ειδικά μέτρα εντός ενός έτους. Ο εξαιρετικά γενικός χαρακτήρας των διατάξεων αυτών δεν επιτρέπει τη διατύπωση ουδεμίας κρίσεως, παρεκτός αρνητικής. Είναι αντιθέτως απαραίτητο να διευκρινισθεί σαφώς τι συγκεκριμένα επιζητείται για κάθε προϊόν και να δοθεί συγκεκριμένη απάντηση στις απαιτήσεις οργάνωσης της αγοράς τοπικών προϊόντων.

Για την αγορά της μπανάνας δεν είναι επαρκής η δέσμευση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6, ενώ προκαλούν κάποιες ανησυχίες όσα εκτίθενται στο σημείο 55 της «επεξηγηματικής έκθεσης». Επειδή η μπανάνα είναι προϊόν μεγάλης οικονομικής και κοινωνικής σημασίας για τα ΥΔ, για το λόγο αυτό πρέπει να μελετηθούν και να τεθούν σε εφαρμογή κοινοτικά μέτρα οργάνωσης της αγοράς που θα λαμβάνουν υπόψη την παραγωγή μπανάνας όλων των παραγωγικών περιοχών της Κοινότητας. Πρέπει επίσης να επιβεβαιωθεί ότι είναι σκόπιμο να ζητηθεί και η γνώμη της ΟΚΕ όταν η Επιτροπή καταρτίσει τις προτάσεις για την αγορά της μπανάνας.

Όσον αφορά το ρούμι χρειάζεται να δηλωθεί ειδικά ποια μέτρα πρόκειται να ληφθούν αφού ληφθεί υπόψη ότι και αυτό το προϊόν έχει μεγάλη σημασία για ορισμένα ΥΔ και ότι η παραγωγή του παρουσιάζει αξιοσημείωτες διακυμάνσεις. Θα πρέπει άλλωστε να ζητηθεί η γνώμη της ΟΚΕ και γι' αυτή την αναγκαία πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα αυτά.

3.7. Τα μέτρα που προβλέπονται για τον εφοδιασμό σε σιτηρά τα οποία προορίζονται για την εκτροφή ζώων και για την ανθρώπινη διατροφή καθώς και τα μέτρα υπέρ ορισμένων τομέων γεωργικής παραγωγής των ΥΔ (άρθρο 7) πρέπει να επικροτηθούν.

Όσον αφορά το εδάφιο γ, παράγραφος 3, του άρθρου 7 δεν καθίσταται σαφής η δυνατότητα παρέμβασης των διαρθρωτικών ταμείων σχετικά με τις ενέργειες προώθησης του εμπορίου.

Το άρθρο 7 στο σύνολό του περιορίζεται στη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της γεωργικής παραγωγής και της παραγωγής ειδών διατροφής. Η γεωγραφική όμως κατάσταση των ΥΔ απαιτεί επίσης την πραγματοποίηση παρεμβάσεων στους

τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών στους οποίους όμως δεν γίνεται η παραμικρότερη αναφορά.

Χρειάζεται ακόμα να τονισθεί ότι είναι αναγκαία η προώθηση των δραστηριοτήτων των τοπικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) κυρίως λόγω των δυνατοτήτων απασχόλησης και της ανταγωνιστικής ικανότητας έναντι των εισαγωγών τελικών προϊόντων.

3.8. Ο κατάλογος των εθνικών μέτρων (άρθρο 8) είναι συστηματικότερος αλλά θα έπρεπε να συνοδεύεται και από προσεκτική έρευνα των πρακτικών αποτελεσμάτων τα οποία προέκυψαν από τα ίδια αυτά μέτρα κατά τρόπο ώστε να αξιοποιηθούν οι αποκτηθείσες εμπειρίες.

3.9. Η χορήγηση εθνικών ενισχύσεων στο ζαχαροκάλαμο και στη ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο μπορεί να γίνει δεκτή, θα πρέπει όμως να ληφθούν υπόψη οι προβλεπόμενες εξελίξεις της παγκόσμιας αγοράς ζάχαρης.

Κάθε μέτρο που επιδρά στη γεωργία θα πρέπει να θεωρηθεί στο συνολικό πλαίσιο μιας γεωργικής πολιτικής για τα ΥΔ, με τρόπο ώστε να αποφευχθεί κάθε εξάρτηση από μονοκαλλιέργειες και μη προσοδοφόρες αυξήσεις της παραγωγής, αλλά να εξασφαλισθεί ένα δίκαιο εισόδημα στους παραγωγούς, καθώς και κατάλληλες συνθήκες για τους μισθωτούς εργαζόμενους.

3.10. Το φορολογικό σύστημα των ΥΔ αξίζει μια ιδιαίτερη ανάλυση για να μπορέσει να προσαρμοστεί σ' αυτό που ισχύει στην υπόλοιπη Κοινότητα και στρέφεται προς την πρώτη ένταξη των ΥΔ στην ενιαία αγορά.

Για το λόγο αυτό ακόμη και στα φορολογικά θέματα δεν θα πρέπει να ξεχασθεί ούτε ο ειδικός χαρακτήρας κάθε Διαμερίσματος ούτε η αναγκαιότητα να επιδιωχθεί η αρμονική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

3.11. Θα ήταν σωστό να προβλεφθεί η ανάληψη δράσεων υποστήριξης κατά κύριο λόγο διαμέσου της εφαρμογής λειτουργικών προγραμμάτων. Τα προγράμματα αυτά εξάλλου που θα μπορούσαν άλλωστε να προσλάβουν τον χαρακτήρα «ολοκληρωμένων ενεργειών» θα πρέπει να έχουν ως βάση την κοινή συναίνεση και τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων καθώς και τα επαγγελματικά και πολιτιστικά πρόσωπα των πολιτών.

Χρειάζεται επίσης να εξασφαλισθεί η μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των προγραμμάτων για ενημερωτικούς λόγους, με τρόπο ώστε να γίνουν γνωστά στους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς. Οι ενέργειες θα πρέπει να εξασφαλίσουν πραγματική πρόοδο της χρηματοδοτικής ανάπτυξης που παρέχεται στα ΥΔ καθώς και πραγματική διαφάνεια των παρεμβάσεων

για να αποφευχθεί η περίπτωση να υποκαταστήσουν οι κοινότητες ενισχύσεις τις αντίστοιχες εθνικές ή περιφερειακές.

Χρειάζεται επίσης να γίνουν στρατηγικές επιλογές μεταξύ των σχεδίων για να ευνοηθούν οι υποδομές οικονομικού ενδιαφέροντος, η προώθηση των τοπικών παραγόντων, η ανάπτυξη των υπηρεσιών που είναι χρήσιμες στις επιχειρήσεις, η επαγγελματική κατάρτιση που θα ανταποκρίνεται στις προβλεπόμενες απαιτήσεις και τέλος η περιφερειακή συνεργασία.

Είναι σκόπιμο, επίσης, να επεκταθούν οι τύποι ενεργειών που εντάσσονται στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και στα σχέδια οικονομικής αναζωογόνησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η διευκόλυνση των ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και ΕΟΚ (BC-NET), μεταξύ ατόμων (COMET, ERASMUS, YES), η εγκαθίδρυση κέντρων τύπου Euro-Info Centres, η συμμετοχή σε διάφορες εκθέσεις στην Ευρώπη, οι τηλεπικοινωνίες και τα σύγχρονα μέσα τηλεπικοινωνιών, και όλα αυτά με σκοπό να περιορισθούν οι πρόσθετες δαπάνες που σχετίζονται με τη γεωγραφική απομάκρυνση, και να υπάρξει άνοιγμα προς τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Τέλος κάθε ενέργεια θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της πάντα τα προβλήματα απασχόλησης και τις κοινωνικές συνθήκες.

3.12. Η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της ανάπτυξης και πρέπει να διευκρινισθεί πολύ περισσότερο από όσο στις διατάξεις του άρθρου 11. Συγκεκριμένα θα είναι απαραίτητο να προβλεφθούν οι ακριβείς διαδικασίες και μεθοδολογίες προκειμένου να δημιουργηθεί η κατάλληλη δομή για τις περιφερειακές διαβουλεύσεις.

Η σχέση με τα κράτη της Αφρικής, των Καραϊβικών και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση Λομέ. Στο σημείο αυτό το τμήμα υπενθυμίζει το περιεχόμενο της γνωμοδότησης της ΟΚΕ, της 3ης Ιουνίου 1988, που συντάχθηκε με βάση την εισηγητική έκθεση του εισηγητή κ. Delhomenie.

3.13. Η αρχή των διαβουλεύσεων και της συμμετοχής που προβλέπονται στα σημεία 45 και 46 της «επεξηγηματικής έκθεσης» δεν εδραιώνεται στο κείμενο της απόφασης: αυτό αποτελεί απαράδεκτη έλλειψη, που πρέπει να καλυφθεί από την οδηγία.

3.14. Στην πρόταση της Επιτροπής επισυνάπτεται ένα δημοσιονομικό δελτίο που είναι τελείως ανεπαρκές για να μπορέσει να δώσει μία ιδέα των ποσοτικών πτυχών του προγράμματος.

Δεδομένου ότι είναι πολύ δύσκολο να διευκρινιστεί το χρηματικό ποσό που θα μπορεί να διατεθεί για το πρόγραμμα είναι καλύτερα να μη συνταχθεί παρόμοιο δελτίο προκειμένου να μη δοθούν δυνατότητες ασαφών ή αρνητικών ερμηνειών.

II. ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ «ΕΙΣΦΟΡΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ» ΣΤΑ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1. Εισαγωγή

1.1. Η φύση και τα χαρακτηριστικά της «εισφοράς θαλάσσης» περιγράφονται στο σημείο 6.1 της «επεξηγηματικής έκθεσης».

1.2. Συνοπτικά μπορεί να ειπωθεί ότι η «εισφορά θαλάσσης» είναι μια εισφορά που εφαρμόζεται σε όλα τα εμπορεύματα που εισέρχονται στα ΥΔ, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους. Η εισφορά έχει συντελεστές που ποικίλλουν ανάλογα με τα προϊόντα. Τα προϊόντα και τα ποσοστά καθορίζονται από τα επιμέρους περιφερειακά συμβούλια των ΥΔ.

Ο φόρος αυτός εξομοιώνεται με τελωνειακό δασμό (αφορά όμως και τα προϊόντα που προέρχονται από το μητροπολιτικό έδαφος) και έχει καθιερωθεί από παλαιότερων χρόνων. Τα έσοδα προορίζονται για τους περιφερειακούς οργανισμούς.

1.3. Η πρόταση της Επιτροπής έχει σκοπό να μετασχηματίσει ριζικά το φόρο αυτό, προβλέπει όμως ότι θα διατηρηθεί με τη σημερινή του μορφή έως τις 31 Δεκεμβρίου 1992.

1.4. Προτού παρέλθει η ημερομηνία αυτή η «εισφορά θαλάσσης» θα πρέπει να αντικατασταθεί από ειδικό φόρο που θα επιβάλλεται στα προϊόντα που εισάγονται ή παράγονται στα ΥΔ, τα έσοδα του οποίου θα πρέπει να προορίζονται για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ΥΔ.

1.5. Οι συντελεστές της νέας φορολογίας μπορούν να διαφέρουν ανάλογα με την κατηγορία των προϊόντων ενώ παράλληλα μπορεί να προβλεφθούν και απαλλαγές για τα τοπικά προϊόντα (για μία περίοδο που δεν θα πρέπει να ξεπερνά τη δεκαετία).

1.6. Ο φόρος που θα αντικαταστήσει την «εισφορά θαλάσσης» και ο σημερινός ΦΠΑ θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από κοινού όσον αφορά τη διαδικασία σύγκλισης των συντελεστών ΦΠΑ.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι η πρόταση οδηγίας που αποβλέπει στη μεταρρύθμιση αυτής της εισφοράς και στο μετασχηματισμό της σε φόρο διαφορετικής φύσης, δεν συναντά σήμερα την επιδοκιμασία των τοπικών αρχών.

2.2. Αναγνωρίζεται ότι η γεωγραφική κατάσταση και οι συνθήκες αγοράς στα ΥΔ είναι τελείως ιδιόζουσες και για το λόγο αυτό τα φορολογικά καθεστώτα, σχετικά με τους έμμεσους φόρους, που είναι διαφορετικά από αυτά που ισχύουν στην υπόλοιπη Κοινότητα, δεν επιδρούν αισθητά στις συνθήκες ανταγωνισμού με τις άλλες περιφέρειες.

2.3. Ωστόσο, το γεγονός ότι τα ΥΔ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Κοινότητας, ωθεί προς την υιοθέτηση φορολογικού συστήματος όσο το δυνατό πλησιέστερου προς το σύστημα που ισχύει στις άλλες κοινοτικές χώρες. Για το σκοπό αυτό είναι σκόπιμο να μετασχηματισθεί κατάλληλα «εισφορά θαλάσσης».

2.4. Με τη σημερινή της μορφή αυτή έχει το πλεονέκτημα ότι αποφέρει σημαντικά έσοδα στους περιφερειακούς οργανι-

σμούς και ότι παρέχει μια ορισμένη προστασία στα τοπικά προϊόντα.

Εξάλλου έχει το μειονέκτημα ότι δεν ωθεί τους τοπικούς οργανισμούς να μειώσουν τις εισαγωγές ή τις αγορές από την υπόλοιπη Κοινότητα γιατί αυτό θα σήμαινε μείωση των εσόδων.

Από την άλλη μεριά δεν παρέχει στις τοπικές επιχειρήσεις κίνητρο για τον ανταγωνισμό, τη διαφοροποίηση και τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό. Έχει επιπλέον αρνητικές επιπτώσεις στο επίπεδο της κατανάλωσης.

2.5. Χρειάζεται επίσης να παρατηρηθεί ότι σ' αυτό το επίπεδο, δηλαδή με την ευκαιρία της εξέτασης της περιφερειακής πολιτικής, είναι αρκετά δύσκολο να εκφραστούν έγκυρες κρίσεις σχετικά με ένα φόρο αυτού του είδους.

Πράγματι για να καταστεί δυνατό να αξιολογηθούν πλήρως οι συνέπειες της εισφοράς στο επίπεδο της οικονομικής και της κοινωνικής ανάπτυξης θα πρέπει να εξετασθεί στα πλαίσια του συνολικού συστήματος.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη συσχετίζει την πρόταση για την «εισφορά θαλάσσης» με την κατάρτιση του προγράμματος POSEIDOM. Αυτή η συσχέτιση δεν φαίνεται ακριβής εκτός και αν θεωρηθεί ότι τα έσοδα από το φόρο θα χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς που προβλέπονται από το πρόγραμμα.

3.2. Η φύση και τα χαρακτηριστικά του ειδικού φόρου που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, θα έπρεπε να είχαν προσδιορισθεί περισσότερο.

3.3. Ως προς τον προορισμό των φορολογικών εσόδων χρειάζεται να υπάρξει μεγαλύτερη σαφήνεια όπως επίσης πρέπει να διασφαλισθεί πλήρης διαφάνεια σε όλο το θέμα.

3.4. Το σύστημα απαλλαγών που προβλέπεται από το σχέδιο θα πρέπει να καταρτισθεί με προσοχή και να αποτελέσει αντικείμενο προσεκτικής παρακολούθησης, ώστε να μην καταστούν τα προϊόντα που κατασκευάζονται ή απλώς μεταποιούνται εγχωρίως λιγότερο ανταγωνιστικά απ' ό,τι σήμερα έναντι των λοιπών προϊόντων.

4. Συμπεράσματα

4.1. Με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που εκφράστηκαν στα προηγούμενα σημεία, η πρόταση της Επιτροπής μπορεί να εγκριθεί.

4.2. Μπορεί επίσης να εκφραστεί δυσανεμία για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν διαβουλευτήκε προηγούμενα με τις ενδιαφερόμενες περιφερειακές αρχές με τρόπο ώστε να μπορέσει να πληροφορηθεί τις κοινές τους επιθυμίες και να πετύχει τη συμφωνία τους ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους.

4.3. Χρειάζεται να τονισθεί επιπλέον η απαίτηση να προσανατολισθεί, ο νέος φόρος που θα αντικαταστήσει την «εισφορά θαλάσσης», αποκλειστικά στην οικονομική και

κοινωνική ανάπτυξη των ΥΔ, με σαφή μέσα, που θα μπορούν να ελεγχθούν εύκολα από τις παραγωγικές τάξεις και τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 1989.

Ο Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alberto MASPRONE

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση ενός ειδικού πολυετούς προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ατομικής ενέργειας στον τομέα της ακτινοπροστασίας (1990-1991)⁽¹⁾

(89/C 159/25)

Στις 16 Ιανουαρίου 1989 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 170 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ατομικής ενέργειας, να ζητήσει από την ΟΚΕ να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα ενέργειας, πυρηνικών θεμάτων και έρευνας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, κατήρτισε τη γνωμοδότησή του στις 6 Απριλίου 1989 (εισηγητής: ο κ. Saïu).

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη διάρκεια της 265ης συνόδου ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 1989) υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η ΟΚΕ υποστηρίζει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης στο πεδίο της ακτινοπροστασίας και εγκρίνει με ορισμένες επιφυλάξεις τους στόχους και το περιεχόμενο του προτεινόμενου προγράμματος. Κρίνει ωστόσο ότι το προτεινόμενο ποσό των πιστώσεων δεν ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες ανάγκες της Κοινότητας στα θέματα της ακτινοπροστασίας και ζητεί, κατά το στάδιο της αναθεώρησης του προγράμματος-πλαίσιο, να αυξηθεί σημαντικά ο προϋπολογισμός που διατίθεται για τις δραστηριότητες έρευνας και επιμόρφωσης σ' αυτό το πεδίο.

1. Εισαγωγή

1.1. Η πρόταση απόφασης έχει ως αντικείμενο τη συνέχιση των δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης στο πεδίο της ακτινοπροστασίας που άρχισαν το 1961 και οι οποίες προωθήθηκαν τελευταία στα πλαίσια του προγράμματος 1985-1989, το οποίο βρίσκεται πάντοτε στη φάση της εφαρμογής. Το πρόγραμμα αυτό εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Μάρτιο του 1985⁽²⁾ και τροποποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1987⁽³⁾.

1.2. Σύμφωνα με το πρόγραμμα-πλαίσιο για τις κοινοτικές δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (1987-

1991)⁽⁴⁾ το πρόγραμμα ακτινοπροστασίας έχει ως στόχο «να προσφέρει δεδομένα και μεθόδους με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των επιβλαβών επιπτώσεων που έχουν οι ιονίζουσες ακτινοβολίες και η ραδιενέργεια, και την αξιολόγηση των συνεπειών των ατυχημάτων σε θέματα έκθεσης σε ακτινοβολία».

1.3. Στα πλαίσια του νέου προγράμματος η Επιτροπή προτείνει να εξετασθούν τα ακόλουθα θέματα:

α) Έκθεση του ανθρώπου στις ακτινοβολίες και στη ραδιενέργεια

— Μέτρηση της δόσης ακτινοβολίας και ερμηνεία της,

— Μεταφορά και συμπεριφορά των ραδιονουκλιδίων στο περιβάλλον.

β) Συνέπειες της έκθεσης του ανθρώπου σε ακτινοβολίες: εκτίμηση, πρόληψη και θεραπεία

— Στοχαστικές συνέπειες της ακτινοβολίας,

— Μη στοχαστικές συνέπειες της ακτινοβολίας,

— Επιπτώσεις της ακτινοβολίας στους αναπτυσσόμενους οργανισμούς.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 16 της 20. 1. 1989, σ. 5.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 83 της 25. 3. 1985, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 16 της 21. 1. 1988, σ. 44.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 302 της 24. 10. 1987, σ. 1.